

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken: " 8 K, " 4 K 50f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

A leszerelés veszedelme.

A nemzeti követelések elhalasztása.

Zugolódás az ellenzéken.

A szövetkezett ellenzék vezérlő bizottsága ma délután 4 órakor értekezletet tartott a függetlenségi és 48-as pártkör Erzsébet-körúti helyiségében. Az értekezleten megjelent gróf Andrássy Gyula is és előterjesztette részleteit a programnak, amelyvel a felség elé lép. E kormányprogramot illetőleg tiszta képet a nyilvánosság még nem nyert, annál az egyszerű oknál fogva, hogy még nem kész, illetve valószínű, hogy módosulni fog. Előnyére lesz a módosítás nemzeti követeléseinknek vagy hátrányára, nem kétséges. Előnyére nem lehet, mert a vezérlő bizottság többsége már kimondotta, hogy a kinevezendő hatvanhetes koalíciós kormányelnököt passzív rezisztenciával támogatja. A vezérlőbizottság az eddigi hírek szerint elhatározta, hogy:

felfüggeszti a magyar vezényszó iránt indított küzdelmét, beleegyezik abba, hogy az új

kormányelnök az önálló vámterületet elvben hangoztassa, beleegyezik abba, hogy a választói jog mérsékelten kiterjesszessék,

beleegyezik a házsabályok revíziójába abban a mértékben, a melyet gróf Andrássy Gyula már ujabban kidolgozott.

Ezek lévén a legfőbb föltételei a békének, akármennyire módosulnának is a részletek, azt állítani, hogy a kibontakozás a függetlenségi és 48-as párt követeléseinek teljesítését hozza magával, enyhén szólva, félreértése a helyzetnek.

A képviselőház mai ülésén sokat vitatták e kérdést. Főképpen ellenzéki oldalon természetesen és pedig nem minden animozitás nélkül. A folyosókon mindenféle csoportok képződtek s a képviselők ingerülten panaszkodtak, hogy a vezérlő-bizottság ismét nem öntött tiszta bort a poharukba.

Farkasházy és Szász József képviselők meginterpellálták Kossuth Ferencet:

— Mi lesz kérlek, elnök ur, az esti pártértekezlet tárgya? Mit fogtok nekünk előadni?

— Még nem nyilatkozhatom, mert a részleteket délután alaposan megvitatjuk még — felelte Kossuth.

Fővárosi munkatársunk is kérdést intézett a koalíció vezéréhez: — Nem akarok indiskrét lenni, de még is meg kell kérdeznem, hogy mi történik tulajdonképen még a kibontakozás érdekében?

— Nagyon sok még — válaszolta Kossuth. Délután újra találkoztunk gróf Andrássy Gyulával s ezen az értekezleten precizirozzuk véglegesen a föltételeket, amelyek teljesítése mellett a parlamenti rend helyreállítható.

— Egyéb tárgya nincs az értekezletnek?

— A vezérlőbizottság értekezletének nincs.

A függetlenségi párt tagjainak nagy része nyíltan, kifejezetten nehezettel az állandó titkolózásért, amelyvel a vezérlő-bizottság magát körülveszi s többen elhatározták, hogy megkérik Kossuth Ferencet, hogy ne csak gróf Andrássyval közölje a föltételeket, amelyek mellett a párt és a koalíció az Andrássy-kormányt támogatja, de velük is, akik a mandátumaikat az igazi, a hamsztatlan függetlenségi eszmék hirdetésével nyerték s akik nem engedhetik meg, hogy fuit akonpli elé állítva programjuk leglényegesebb követeléseiről lemondjanak.

Csokonai százados ünnepére.

Irta és felolvasta Debrecenben 1905. május 21-ikén tartott országos ünnepélyen: Szabolcska Mihály.

Mikor először jöttem Debrecenbe:
Szobránál állottam meg legelőbb.
O volt itt egyedüli ösmérsőm,
S én szivdobogva üdvözöltem őt.
A nap épp akkor kelt föl s gloriával
Övezte éreből formált homlokát...
Bár én e Glóriának nem a napban,
Szivem mélyén éreztem az okát.

Ősz volt, a feeskék költözőbe voltak.
S szobrát szemelvén ki gyűlöhelyül:
Ugy tetszett, mintha hívnák: „Gyere innen,
Ne maradj itt árván, idegenül.
Gyere velünk más, melegebb hazába;
Közönyös nép az, melyhez tartozel,
A lelketed, dalodat ma sem érti...
És mintha felett volna a szobor:

Ha szárnyam volna, ha repülni tudnék,
Akkor se mennék innen sehova.
Szent nekem itten minden kiesi porszem,
Még a tövis is rózsák záloga.

S a nép, az én népem pallérozodván,
Szívébe zár még jobban engemet,
S gazdaságáról híres városomnak,
Jön még idő, legszebb gazdagsága én leszek!”

Oh halhatatlan százados halottunk,
Közleg a profetiát ünnepe.
Beszédesebb minden érszobornál,
E város ma lelkeddel van tele.
A Hortobágytól a Péterfiáig
Minden szív, áldván téged emleget,
S a régi garabonciás diákból
Kiváltja véggépp szent emléketed.

Apostol voltál a (megkövezésig!)
Ködös hajnalra hulló napsugár,
Megújulásunk csendes korszakából
A korán nyíló első rózsaszál.
Lelkedbe forrnak magasztos eszmék,
S bohóczkodás álarozát viseled.
Könnyü szíveddel mindég nevetni látnak,
Pedig örök sóhajtság életed.

Oh milyen élet! égben jár a lelked.
S ide lent leghűbb társad a nyomor.
Kopott szegény vagy az éhenhalásig,
És halhatatlanságról álmodol!

Virágerdő nyiradozik szivedben
S egy szál virágerért szíved eleped...
Szereltem édes dalmoka, nincs leánykéz,
A mely lefogná a haló szemed!

Mindegy!... Tavasznak hirdetője voltál.
És örök Isten, milyen tavaszé!
Bár álmodoztál boldogabb időről,
Azt a virulást álmodhattad-e?
A dálnak, melyet próbálgatva kezdél,
A nép szavával, édes magyarán:
Az egekig zengő viszhangja támad,
Nagy, boldogabb utódok ajakán.

De lantodon zendül meg legelőször
A magyar nóta, a puszták szava.
S belengi az üvegház levegőjét
A vadvirágok igaz illata...
Te tudtad már, mit sok utód ma sem tud,
Hogy legnagyobb költő e föld felett
Maga a nép, s a költő ugy igaz csak,
Ha nemzete lelkétől lelkezett.

Dalolez a magad Isten adta hangján,
A hogy szíved diktálja, az a szent...
S mikor Petőfi szilajon berobbant,
Az égi csarnokokon oda fent:

Csipkefüggönyöket

legszebben tisztít
Hrabéczy Antal
Debrecen, Széchenyi-u. 42.

A bukottak.

Báró Burián István, a király megbizottja ma már az uralkodó előtt áll és királyi ura bizonyosan meglepődve fogja átvenni a jelentést arról, milyen előzékeny, kedves és konciliáns hang fogadta újabb béke-kínálatát. Az örömmel, amely a bécsi-eket Burián missziójának sikere fölött elfogta, megvolt a visszhangja a bukott szabadelvű-pártiak sorában.

Tobzódó örömmel bizakodnak a jövőjükben, amelynek útját éppen a koalíció és a függetlenségi párt szertelen engedékenysége egyengeti. Csak azt várják, hogy a koalíciós kormány az ujoncjutalékot és a költségvetést megkapja s nyomban megkezdik a harcot a koalíció ellen.

— A saját programjukkal fogjuk őket lehetetlenné tenni az országban. Mi fogjuk fölnyitni a választók szemét — fenyegetőznek. Pontokba fogjuk mind foglalni, mit ígértek a választások előtt s mit hoznak most. Mindent feláldoznak, csak hogy kormányra jussanak. Tiszát vád alá akarták helyezni a német kereskedelmi szerződés miatt, most pedig vállalják ezt is . . .

Igy beszélnek a régi kormánypártiak.

Kezdődjék a munka!

— A Ház ülésezik. —

Formális ülést tartott ma a tisztelt Ház s minthogy ezt mindenki tudta már előre: kevesen jöttek el a nagyságos urak közül. Akik ott voltak, a folyosókon húzódtak meg tizenegy óra tájban s nem voltak oly hangosak és harciasak, mint két hónap előtt. Kisért a paktum árnya . . . Sokan félve gondolnak rá, hogy mamelukok lesznek, ha az új kormányban Kosuthék is kapnak helyet.

A Zoltánokat nem is lehet látni. Megjavultak, annyira megjavultak, hogy még a tájékára sem mennek a fényes palotának.

Az ülést féltizenkettő után nyi-

Tudom, feléd tárta ki legelőször
Baráti ölelésre a karát,
Koszorujából egy marék virágot
Kitépett és neked nyújtotta át!

Nézd, ide lent is betelőben álmod,
Mind versenyezve hozzuk a babért.
S melynek „sátrában“ áll „együgyű sirod“,
Szent a fa régen „tisztelt hamvadért“.
S im Debrecen szép lányai selyemben
Hafiz, sirodnál körbe állanak,
S „keblök fehérét“ rózsákkal borítván,
Emlékedért édes dalt mondanak!

Dalt neked Lillák, trillák énekese!
Dévaj szavu jó Anakreonunk.
Ma-holnap ugyis vaj! . . . marad-e trillánk? . . .
S a gond mellé elég mádi borunk? . . .
Szomorú idők járnak a magyarra.
Holnap ki tudja? . . . Ehj, elég a ma . . .
Ma legalább még „főlidám barátim“
Csatogjon a Csokonai dala!

Óh . . . „földiekkel játszó tünemény“ te!
Bokolunk „csalfa vak remény“ neked,
Hát játszhatnál-e milliók szívével?
Csalogatnál-e egész nemzetet?
Óh . . . a melyért ilyen szívek lobogtak:
Elveszhet-e az a nép, az a hon?
Csokonai, Petőfi nemzetének
Élnie kell örökké s szabadon!!

totta meg Justh Gyula s meleg, szép szavakban parentálta el gróf Andrássy Tivadart. Az előterjesztéseivel s az irományok bemutatásával hamar készen volt. Semmi érdekesség. Csak akkor vonult végig a Házon kedves és derűs hangulat, mikor bemutatta az elnök valamelyik szolid vármegye feliratát a csavargás megszüntetése tárgyában.

Kállossy József mentelmi ügyekről tett jelentést. Hock és Ráth Endre, ki mennyegzője óta ma jelent meg először a Házban, mentelmi jogának megsértését jelentette be.

A baloldalon kacagva fogadták a mindig jókedvű Benedek János megjegyzését:

— Ugy-e Endre, ez az első nem szüzbeszéded?

A legközelebbi ülés szerdán lesz.

A képviselőház ülése.

— Május 22-én. —

Elnök: Justh Gyula.

A kormány részéről jelen vannak: Gróf Tisza István miniszterelnök és Berzeviczy Albert vallás és közoktatásügyi miniszter.

A ülés jegyzőkönyvét felolvassák és hitelesítik.

Andrássy Tivadar emlékezete.

Elnök: T. Ház! Szomorú kötelességet teljesítünk, amidőn fájdalmas szívvel jelentem a Háznak, hogy Zemplén vármegye Terebes kerületének képviselője, gróf Andrássy Tivadar áldásdus tevékeny életének delén folyó hó 13-án elhalálozott.

1881-ben lett országos képviselő. Ekkor választotta meg őt első ízben a terebesi választókerület s azóta állandóan mint a terebesi kerület képviselője szakadatlanul tagja volt a képviselőháznak. Képviselői pályája kezdetén mint korjegyző szerepelt; 1890-től 1896-ig a képviselőház alelnöke volt és mint ilyen, ő vezette a képviselőház tagjait megdicsőült nagy hazánkfianak, Kossuth Lajosnak ravatalához. Elnöke volt egy a régi, valamint az új összeférhetlenségi törvény alapján alakított összeférhetlenségi állandó bizottságnak, nemkülönben a közgazdasági bizottságnak is hosszú években keresztül elnöke volt.

Ugy politikai, mint társadalmi működése köztiszteletet biztosított számára. Példaszerű fajszeretetével, magyar nemzeti érületével, igazi szabadelvűségével mindenkor kitűnt képviselőtársai közül. A politikai élet rendjének megtisztítása körül, a képviselői működés függetlenségének biztosítása tekintetében maradandó érdemeket szerzett magának. (Igaz! Ugy van! balfelől.) Javasolom, hogy a t. Ház! jeles tagtársunk elhunytá felett érzett részvétét jegyzőkönyvében fejezze ki. (Élénk helyeslés balfelől.) Méltóztatnak ehhez hozzájárulni? Akkor határozatképpen kimondom.

Jelentem még a Háznak, hogy a Ház utolsó jóváhagyása reményében koszorút helyeztem gróf Andrássy Tivadar ravatalára (Helyeslés balfelől.) és hogy a képviselőház testületileg vett részt a besztercebányai szertartásban, a tóketerebesi temetésen pedig a képviselőház küldöttség által volt képviselve. (Helyeslés balfelől.)

Kérem a Házat, méltóztassék a jelentést jóváhagyólag tudomásul venni, akkor ezt határozatképpen kimondom.

Gróf Andrássy Tivadar elhunytával megüresedett a terebesi választókerület. Ennélfogva szükséges ott a választások elrendelése, miért is kérem a házat, méltóztassék engem e tekintetben a szükséges intézkedések megtételére felhatalmazni és utasítani. (Helyeslés balfelől.) Méltóztatik hozzá-

járulni? (Igen.) Akkor ezt határozatban kimondom.

Elnöki bejelentések.

Elnök: Jelenti, hogy a képviselőház utasítása folytán részt vett a zombori Schweidel-szobor leleplezési ünnepélyén a Ház küldöttségével s a szoborra a Ház nevében koszorút helyezett. (Eljenzés balról.)

Bemutatja az alsó-árpási kerületben megválasztott Serbán Miklós megbízó levelét.

Jelenti, hogy Bánffy Dezső bárónak Szegeden történt megválasztása óta a szokásos 30 nap eltelt s mivel a választás ellen sem kérvény, sem panasz nem adatott be, Bánffy végleg igazolt képviselőnek jelenti ki. Mivel azonban Bánffy báró két helyen nyert mandátumot, felszólítja, nyolc nap alatt nyilatkozzék, melyik mandátumot akarja megtartani.

Jelenti továbbá, hogy Eszterházy Kálmán és Markbreit Gyula választása ellen a Kuriához beadott kérvények visszautasítottak s így nevezettek végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

Bemutatja Pap Elek levelét, melyben hat heti szabadságot kér. A Ház a szabadságot megadja.

Elnök: Bemutatja az összeférhetlenségi bizottság jelentését, mely szerint Kádebó Gergely bejelentett összeférhetlenségi ügyét letárgyalta, de összeférhetlenségi esetet nem állapított meg.

Okolicsányi László felolvassa a bizottság vonatkozó jelentését.

A Ház a jelentést tudomásul veszi.

Elnök: Krasznay Ferenc azért, hogy a december 13-iki események miatt a rendőrség megidézte, levélben mentelmi jogának megsértését jelentette be.

A mentelmi bizottsághoz utasítják az ügyet.

Kálosi József a mentelmi bizottság eladója bemutatja a bizottságnak tizennyolc mentelmi ügyről szóló jelentését.

Hock János: Mentelmi jogának megsértését jelenti be, mert a rendőrség őt mint képviselőt megidézte, anélkül, hogy kikérte volna a Háztól. Ebben zaklatást lát. (Helyeslés.)

Ráth Endre: Hasonló bejelentést tesz.

Elnök: A bejelentett esetek a mentelmi bizottsághoz utasítatnak. Indítványozza, hogy a Ház szerdán tartson ülést; megállapítja ennek napirendjét s ezzel az ülést bezárja.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Kollokviumok a főiskola akadémiai tanszakain. A félév végén szokásos kollokvium a debreczeni ref. főiskola egy teológiai, mint jogakadémiai tanszakain tegnap kezdetét vette. A kollokviumok a jogi szakon még a pünkösdi szünidő előtt véget érnek.

VIDÉK.**Az öngyilkos nagyváradi ügyész.**

— Saját tudósítónktól. —

Nagyváradon még mindig izgatottan tárgyalják dr. Nagy Géza királyi ügyész öngyilkosságának okát. Az a verzió, hogy a szerencsétlen ember sikkasztás miatt lett volna öngyilkossá, — mint Nagyváradról jelentik — nem igazolódott be a vizsgálat alatt. A tragikus eset után félóra mulva már lepecsételték az öngyilkos összes szekerényeit, a fiókokat s végül a kasszákat is.

Reggel pedig megkezdődtek a hivatalos vizsgálatot, amelynek véghezvitelére egy nappal előbb megérkezett a minisztérium kiküldöttje. A hivatalos vizsgálat reggeli kilenc órától kezdve délutáni hat óráig zárt ajtók mögött folyt s azt Tolnay számtanácsos vezette, aki Sável Kálmán főügyész jelenlétében és Lázár Márton kir. alügyész közbenjöttével az összes iratokat, számadásokat áttekintette s megvizsgálta a pénztár tartalmát is.

Hogy minő részletességgel, vagy hogy minő eredménnyel folyt le a vizsgálat, az természetesen mindvégig hivatalos titok marad, azonban biztos információk vannak arról, hogy a miniszteri kiküldött az összes számadásokat és a pénztárt is teljesen rendben találta s ami apróbb szabálytalanságot észlelt, az csupán és kizárólag a kezelés módoszataira vonatkozik. Ezzel tehát cáfolatot nyertek azok az alaptalan mende-mondák, amelyek okozati összefüggést kerestek vagy találtak a miniszteri kiküldött érkezése és az öngyilkosság oka között.

Viharos bankközgyűlés. Szabadkáról jelentik: A bácskai hitelbankszövetkezet mai elnökválasztó közgyűlését a rendőrség karhatalommal feloszlatta, mert a két párt között tettelegesség támadt.

Agyonvert gazda. Galsa községben — mint Aradról jelentik — a minap ismeretlen tettesek az utcán agyonverték Krizsán György jómodu gazdálkodót. A gyilkosság boszu műve volt. A gyilkosok tettüknek elkövetése után elmenekültek. Hármán voltak s dorongokkal érték agyonáldozatukat, aki még ott a helyszínén meghalt.

Egy bányamunkás katasztrófája. Felsőbányán a minap halálos szerencsétlenség ért egy Kandé András nevű bányamunkást. Egy sziklarobbanás alkalmával vasruddal feszegetni kezdte a felette csüngő sziklatömböt, mely azonban egyszerre lezuhant és a szerencsétlen embert maga alá temette és agyonzúzta.

Debrecen csatornázása.

Mit fizetnénk a csatornázás után.

Bizottsági ülés a városházán.

Debrecen, május 23.

Debrecen város csatornázási és vízvezetési bizottsága tegnap ülést tartott Domahidy Elemér főispán elnöke alatt, amelyen jelen voltak: Kovács József polgármester, Simonffy Imre kir. tanácsos, Aczél Géza főmérnök, Vecsey Imre főjegyző, Körner Adolf tanácsos, Roncsik Lajos főszámvevő, Berger Jenő, Debreceni Jenő, Tóth István, dr. Dóczy Emil.

Az ülésen csatornázási díjfizetések megállapítása képezte a tárgyalások alapját. Bemutatja Aczél Géza a csatornázási díjak három tervezetét. Bekérték az ország számos erre vonatkozó szabályrendeletét. Háromféle módja van a díjfizetéseknek: a házak területe után vagy a házak homlokzata (utcai részének nagysága) után, vagy a szobák után.

A csatornázási hálózatot I. és II. körzetre osztják fel. Az I. körzetbe tartozik a város belső területe. A II. körzetbe tartozik a külváros területe. A II. körzetben természetesen leszállítottak lennének a díjak.

A három díjfizetési terv.

A díjak a következők lennének:

Szobák szerinti díjfizetés szerint:

I. körzetben.

Egy szoba után évenként	3 kor. 50 fill.
Egy bolt után	3 " — "
Egy konyha után	2 " 50 "
Egy fürdőszoba után	4 " — "
Egy műhely v. istálló	2 " — "

II. körzetben.

Egy szoba után évenként	2 kor. — fill.
Egy bolt után	1 " 50 "
Egy konyha után	— " 50 "
Egy fürdő szoba után	3 " — "
Egy műhely v. istálló	1 " — "

E szerint a bevétel volna az I. körzet után 53,766, a II. körzet után 28,108 korona. Miután a kiadás 78,000 koronára van tervezve, a felesleg 3874 korona 50 fillér lenne.

A homlokzat szerint az I. körzetben minden öt telek homlokzata után 1 korona 80 fillért fizetnének, a II. körzetben 50 fillért. A bevétel ugyanannyi lenne.

A terület szerinti díjfizetés lenne:

I. körzetben.

Egy négyszögöl telek után, melyen földszintes épület áll és üres telek után évenként 12 fillér.

Egy négyszögöl telek után, a mely telken egy emeletes épület áll, évenként 16 fillér.

Egy négyszögöl telek után, a mely telken két, vagy több emeletes épület áll, évenként 18 fillér.

II. körzetben.

Egy négyszögöl telek után, melyen földszintes épület áll, vagy üres telek után évenként 6 fillér.

Egy négyszögöl telek után, melyen egy emeletes épület áll, évenként 11 fillér.

Egy négyszögöl telek után, a melyen két, vagy több emeletes épület áll, évenként 16 fillér.

A bevétel az előbbiekhöz hasonló lenne.

Aczél Géza a terület szerinti díjfizetést ajánlja elfogadásra.

Berger Jenő a szobák szerinti díjfizetés mellett szól fel s ajánlja, hogy a vízvezetési és csatornázási díjakat a házak szobái után vessék ki.

A vita.

Dr. Fejér Ferenc, ha már a három terv közt kell választani, az Aczél Gézáét fogadja el. Hogy szobák után vessék ki a díjakat, nem tartja méltányosnak, hiszen szoba meg szoba közt nagy a különbség. A fekalákat egészségügyi szempontokból a külföldön szokásos bodon-rendszer szerint szeretné eltávolítani, nem csatornázással, mert nálunk nincs folyó víz és mert a bodon-rendszerrel értékesíthetné a város a fekalákat műtrágyának.

Dr. Berger Jenő bebizonyítja számszerűleg, hogy a szoba utáni díj kevesebb, mint a terület utáni, például Kovács József polgármester házának méretei szerint.

Közbeküldések: Ez különleges példa.

Dr. Berger Jenő: Ismételtén ajánlja a szobaszerinti díjak alkalmazását.

Simonffy Imre: A szobaszerinti vízvezetési díjakkal nagy kalamitások lennének. A házbéradónál láttuk, hogy a fináncok kamarákat, kis benyilókat, előszobákat is felvettek a számításba szobáknak. A mi a területeket illeti, azokon nagyon kevés a változás, ezt Aczél Géza főmérnök is bizonyíthatja.

Aczél Géza: Ugy van!

Simonffy Imre: A területi rendszert pártolja, csak ne számítsák nagyon a díjakat.

Tóth István belátja, hogy mind a két rendszernek vannak hátrányai, de a szoba számszerinti kinevezés szerint mégis több lenne a zavar, mert például a kivetési kulcsot is évről-évre kellene változtatni. De azt nem érti, hogy a területi számításba mért vette be a várost, hogy annyit fizessen épületei után, mint a háztulajdonosok.

Vecsey Imre szintén a bodon-rendszert alkalmazná a fekalák eltávolításával. A járványos betegségeknél a csatornák rendszerint terjesztik a járványt. Ezután Győr város szabályrendeletét olvassa fel, a hol a házak házbérjövödelme, a telkeknél pedig az évi kataszteri haszonjövödelm után fizetik a háztulajdonosok a csatornázást.

Aczél Géza: Ez nem igazságos, mert akkor a házi kertek után — amelyeknek nincs kataszteri jövödelme — nem fizetnének díjakat. Ami a bodonrendszert illeti, a külföldön ez kísérlet volt minden helyen, de a hol a terepviszonyok miatt a csatornázás lehető volt, ott a csatornázást alkalmazták. Helyes azonban az elkülönített csatornázási rendszer, de ez nagyon költséges s gyakorlati hasznával a költsége egyáltalán nem áll arányban. A debreceni terv szerint a fekalás szennyvizet földek — így városi földek — öntözésére használják fel. Ma nem vagyunk abban a helyzetben, hogy kettős rendszert létesítsünk, de a mai viszonyok közt nem is szükséges.

Dr. Fejér Ferenc: És a szennyviz öntözése nem fertőzi a talajt?

Aczél Géza: Dehogy! sőt annak termőképességét fokozza. Ammi a díjak fizetését illeti, Sopronban homlokzat után fizet minden ház utcai részének folyó menete után 12 koronát, Szombathely a házjövödelm 25 százalékát fizeti egyszer s mindenkorra. De nálunk házbéradónk nincs.

Simonffy Imre: Dehogy is nincs.

Aczél Géza: De a tulajdonos által lakott házak, szobák után nincs, mert általános házbéradó nincs.

Kovács Ferenc: Kilehetne vetni házosztályadó után egy kis hozzászámítással.

Simonffy Imre: Hát a hol 10 évig nem fizetnek adót?

Tóth István: Ott becslés szerint ki lehetne vetni.

Kovács József: Ilyen alapon is lehet a közgyűlésig dolgozni.

Aczél Géza: De akkor adónak fogják tekinteni. Ez pedig nem kellemes. A mi a város díjait illeti, a multkor 20,000 koronát vett fel, de akkor kifogásolták a közgyűlésen, a hol Kiss Albert nem ohajtotta a házipénztár különös megterhelhetőségét. Most a területi számítás szerint az összes városi házak után 10748 korona esik. De ehhez hozzájárulnak még a kezelési, fentartási költségek. Ő tehát a multkor sem számított sokat. Epen ezért hozzájárul ahoz, hogy a város 20,000 koronát vegyen fel. Akkor csak 58,000 korona költség marad fedezetlenül.

Berger Jenő: Ha a területi díjakat fogadjuk el, akkor a szegényebb nép által lakott területek, a melyek jobban be vannak építve, aránytalanul kevesebbet fizetnének, mint a belterületek. Ő tehát méltányos arányosítást kér.

Aczél Géza: Az I. és II. telek díjainak kiszabásánál erre tekintettel voltak. Inkább a belterület lesz megterhelve. Epen a szegény osztályt akarja az újabb terhektől megmenteni, ilyen alapon csinálta a számadást.

Terület szerinti.

A bizottság végre is elhatározta, hogy a harmadik tehát a területenkint fizetendő díjfizetést ajánlja a közgyűlésnek, melynek különben módjában lesz foglalkozni mind a három díjfizetési tervvel.

A vízvezeték költségelőirányzata.

A csatornázás egy évi kiadása a következőleg van előirányozva.

1. 1,400,000 korona építési tőke törlesztéses kamatára 5% kor. 70,000'00	
2. Felszerelési tárgyak, tisztító szerek és eszközök, világító anyag és egyéb apró kiadásokra	400'00
3. Személyzeti kiadásokra	3400'00
4. Fenntartásra	200'00

Egy évi összes kiadás kor. 78000'00

A bizottság alapul ezt a költségelőirányzatot el is fogadta.

Ezzel a nagyfontosságú ülés 6 órakor véget ért.

Egy rendkívüli alkalom

a legdivatosabb kivitelben és különféle

által azon helyzetbe jutottunk, hogy a t. vevőinknek jelenleg lehetetlen olcsó árakbae szolgálhatunk gyönyörű szép Chevreaux, Box- és Zergébör női magas fél- s kivágott **ezipőket** szintben. Férfi Chevreaux és Box cipők csodálatos olcsón.

Neumann Zestvérek.

A VÁROSHÁZARÓL.

A közkórházi bizottság ma délután 5 órakor a városházán ülést tart, melyen a kórház fehérnemű szállítására beérkezett két ajánlat (Kardos László vagy Donogán) és a kézi gyógyszerár felállítására tárgyában hoznak határozatot.

Városi közgyűlés. Debrecen város törvényhatósági bizottsága a május hónapról elmaradt közgyűlését, a jövő június hó 2-án s esetleg következő napjain fogja megtartani. E közgyűlésen töltik be a két megüresedett rendőrfogalmazói állást s fontos tárgyak lesznek még: a város 1904. évi zárszámadása, a piaci árulóhelyek szabályrendeletének megállapítása stb. Ekkor kerül tárgyalás alá Hevesvármegyének ismeretes politikai vonatkozású átirata is, melyre bizonynyal hasonló hazafias határozatot hoz a város, mint Hajdúvármegye.

Öngyilkos földbirtokos.

— A Debreceni Ujság tudósítójától. —
Budapest, május 22.

Egy előkelő családból származó, rendkívül gazdag földbirtokos vált meg önként életétől. Dr. Kontur Béla orvostudor és földbirtokos, ma éjszaka halántékon lőtte magát Német-utca 57. szám alatt levő garzonlakásában és szörnyet halt.

A tragikus véget ért ember gyakran beszélgetett magáról. Különböző modora, lobbanékonyága és nagymérvű idegessége nem egyszer sodorták kalandokba. Amikor jeles eredménnyel elvégezte egyetemi tanulmányait és orvosi oklevelet nyert, akkor katonai szolgálatba lépett. Először Olmützen szolgált, majd a budapesti 16. számú helyőrségi kórházba osztották be. Három évi katonai szolgálat után azonban megvált a katonaságtól. Hosszabb külföldi utat tett s amikor visszatért, rokonai és ismerősei azt tapasztalták, hogy a fiatal ember idegbeteg. Rövid időre apjához, Kontur József nyugalmazott járásbíróhoz Szarvasra ment pihenni, de nem volt nyugta az apai háznál sem. Valami vágy irta egyik helyről a másikra. Nemsokára aztán megint felvette az egyenruhát és mint főorvos lépett a békésgyulai 2. számú honvédegyorvoszredbe. Ekkor már elmebaj volt észlelhető rajta és alig múlt el nap, hogy valakivel ne veszekedett volna. Orvosi karrierjének egy nagy katonai botrány vetett véget.

Gyulán történt, hogy egy este egyik barátjával együtt vacsorázott a vendéglőben. Vacsora közben belépett Steger Hubald százados, aki barátságosan üdvözölte Konturt. Ez azonban idegesen kérdezte:

— Minek jársz kard nélkül?

— Hát te meg miért ülsz civillel egy asztalnál?

Ez a válasz annyira dühbe hozta a különben is érzékeny Konturt, hogy felugrott és kétszer arculütötte Stegert. Másnap a lovagiaság szabályai szerint elintézték az affért, de a kínos botrány miatt a katonai bíróság is ítélkezett. Stegert és Konturt felmentették katonai rangjuktól. Konturt azonban kívül függelemsértésért 8 hónapi várfogságra ítélték. Ebből azonban csak két hónapot töltött ki, mert József főherceg megkegyelmezett neki.

A fogságból kiszabadulva, elhatározta, hogy új életet kezd. Megismerkedett dr. Angyán Béla egyetemi tanár egyik leányrokonával, Czettner Ilonkával, akit később feleségül is vett. Házasságuk egy ideig boldognak látszott és egy év múlva egy kis leánykájuk is született. A Kontur lelkében beállott nyugalom azonban nem tartott sokáig. Amellett brutálisan bánt a feleségével, akinek valóságos pokol lett az élete.

Czettner Odön erre inzultáló levelet írt a sógorának, amire megverek edtek egymással. A párbajt nehéz feltételekkel vívták és mindketten súlyosan sebesültek meg benne. A szerencsétlen házasságot a bíróság törvényesen felbontotta, a kis Noemi nevelését anyjára bízva, aki most szüleinél lakik.

Kontur Béla ezidőtől kezdve egyre betegbb lett lelkileg. Napokig magában ült szobájában és dolgozott. Apró vereseket és tárcákat írt újságokba. „Munkáit orgonavirág és myrtusz lombok” címmel könyvalakban is kiadta. Idővel az itálnak adta magát és rövidesen kitört rajta az örföngés is. Ismerősei előtt többször említette, hogy öngyilkossá lesz és két héttel ezelőtt ezt mondta Szemcz Emil, a Magyar Állam szerkesztőjének, hogy őt bizza meg a végrendelete végrehajtásával.

Kontur, Német-utca 57. számú lakását egy Katzer Mihályné nevű asszony takarította. Amikor ma reggel benyitott a hálószobába, hogy felkeltse gazdáját, hatalmas vértócsában, szétroncsolt agygyal találta őt ágyában. Tettét már pár órával előbb követte el. A tragikus végű ember most mult negyvenesztendő.

A szomorú esetről értesítették a szerencsétlen hozzátartozóit, Szarvason lakó édesapját és gróf Csáky Albint, aki a nagybátyja. Kontur anyja ugyanis Tassy-Pecz lány volt és testvére Bolza grófnőnek, Csáky gróf feleségének. A holttestet a törvényszéki bonctani intézetbe szállították.

UJDONSÁGOK.

Irók a Hortobágyon.

— A Csokonai ünnep vége. —

A Csokonai ünnep vendégei közül sokan tegnap a Hortobágyra rándultak ki. Az 50 főre tehető kis társaság kirándulása nem volt „hivatalosan” szervezve, maguk beszéltek össze a vállalkozók, hogy megtekintik a híres alföldi rónát.

Tegnap jókor reggel indultak el külön vonaton. A társaságot Király Gyula városi tanácsos kalauzolta. Kint jártak pedig Sárközy főispán az összes komáromi küldöttekkel. Szabó Endre, Herczegh Ferenc, Lampérth Géza csengeri akadémia tag, Szaboleska Mihály, Tarcsafalvi Albert, Gyulai Farkas, a debreceniek közül Szávay Gyula, Géressy Kálmán családjával, Jánossy Zoltán, K. Tóth Kálmán, Körössy Kálmán, dr. Sárváry Gyula, Sass Béla családjával, Karai Sándor stb. és egy egész kis hölgykoszoru.

A kiránduló társaságnak Király Gyula tanácsos mutatta be a Hortobágy nevezetességeit. Gyönyörű szép napfényes idő lévén, a vendégeknek alkalmuk volt délibábót is látni. Sokan közülök bizony nem ismerték ezt a furcsa természeti tüneményt.

Három órán keresztül kocskáztak a kirándulók a Hortobágyi pusztán, megtekintve az érdekesebb állatállományokat.

Délben a hortobágyi csárdában ebédel-

tek s az egyetlen hortobágyi hegedűsnek, egy ott megtelepedett muzsikusnak ugyan csak akadt dolga, magyar nótákkal szórakoztatva (?) a vendégeket.

A kiránduló társaság a délutáni vonattal érkezett vissza s többen közülök a nagyerdőre mentek ki.

* **A debreceni urkocsis egyesület** Publik Ernő lemondása folytán megüresedett titkári állásra Loránt József hírlapírót választotta meg.

* **Hymen.** Ma déli 12 órakor tartja esküvőjét a Deák Ferenc-utcai templomban Tafler Kálmán gazdálkodó leánya Gizella, Rezső Gyulával Nagybányáról.

* **Dóczy-majális.** Folyó hó 26-án, pénteken délután lesz a helybeli ev. ref. felsőbb leánynevelő intézeti növendékek majálisa. A kisebb növendékek már kora délután kivonulnak a Nagyerdőre, hogy a zöldben kedvükre mulassák magokat. A nagyobb növendékek mulatsága az este tartandó táncostély lesz, mely bizonyára mint mindig, úgy most is fényesen fog sikerülni.

* **Az ügétő verseny.** A debreceni urkocsis egyesület által jövő hó 10 és 11-ik napjain rendezendő ügétő verseny iránt általános az érdeklődés. A fiatal egyesület lelkes vezetősége élén Domahidy Elemér főispán elnökkel és Vecsey Zoltánnal mindent elkövet az egyesület első versenyének sikere érdekében. A verseny iránt az egész országban általános az érdeklődés. Érdekességet kölcsönöz a versenynek az is, hogy több hölgy is részt vesz abban és Fedák Sári is kilátásba helyezte eljövételét. Fedák két híres szürkéjével szintén versenyezni fog és ő hajtja a fogatot. Az érdeklődés nagyfokú bizonyossága már az, hogy az összes páholyokat lefoglalták, sőt annyi az előjegyzés, hogy az egyesület a verseny napjaira ideiglenes páholyokat készített, hogy az óhajokat kielégítse. A versenyre a jegyek még e héten előre megválthatók lesznek.

* **Selyemtenyésztők figyelmébe.** Még egyszer felkérjük a tisztelt selyemtenyésztőket, sziveskedjenek selyemhernyóért kifáradni a Boldogkert 10 számhoz, mert kedden, azaz e hó 23-ától, hernyókat többé senkinek nem adhatunk. Selyemtenyésztési felügyelőség. A csolnakázó tóval szemben.

* **Letört bimbó.** A következő gyászjelentést vettük: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethetlen kis fiam, testvérem, unokánknak és rokonnak Józsikának folyó hó 21-én éjjel 11 órakor, életének 10 hónapos korában 1 napi súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 23-án délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Hajnal-utca 23-ik számú házunktól, a Kossuth-utcai sirkertbe örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztelességtételre rokonainkat, barátainkat és ösmerőseinket meghívjuk. Debrecen, 1905. május 22. Bánatos anyja: özv. Galgóczy Antalné szül. Bonyhay Mária, egyetlen fia: Antal. Nagy-

Tolnai Dániel

Debrecen legnagyobb
cipőáruháza, piac-
utca 49. szám alatt, a
postával szemben.

Czipőáruim előnyei, hogy viseletnél megtartják elegáns eredeti alakjukat és mert kézi munka, teljesen megbízható tartósságukban. Az árak oly méltányosak, hogy a versenyt bárkivel szemben is felveszem.

Glück Ede

legnagyobb cipőáruházában óriási választék legjobb minőségű férfi, női és gyermek cipőkben, halap, fehérnemű és divatcikkekben, mesés olcsó árak mellett Piacz és Kossuth-utca sarkán, Kistemplommal szemben.

szülei: özv. Bonyhay Gáborné sz. Veress Juliánna, P. Galgóczy Sámuel nejevel Dóró Zsuzsánával.

* **A Csokonai ereklye-kiállítás.** Vasárnap a százados Csokonai-ünnep alkalmából nyílt meg a Kereskedő Társulat dísztermében elhelyezett Csokonai ereklye-kiállítás. A kiállított, számszerint 1416 tárgy katalógusát Csáthy Ferenc, a kiállítást rendező bizottság tagja összeállította s az nyomtatásban is megjelent, 6 fillérért kapható. A katalógus igen pontos és a tárgyakat 7 csoportba osztja. A kiállításra, mely f. hó 31-ig marad nyitva, felhívjuk a közönség, különösen pedig a tanuló ifjúság figyelmét, mert ilyen kiállítást, hol a nagy költőre vonatkozó összes ereklyék és tárgyak összegyűjtve és szemléltetve összeállítva lennének, nem egyhamar láthat. Belépti díj 20 fillér, tanuló és gyermekjegy 10 fillér.

* **Betörés az igazgató lakására.** Vakmerő betörést követett el tegnapra virradó éjjel egy eddig ismeretlen tettes. Gazdag zsákmány reményében éjnek idején behatolt a róm. kath. főgimnázium udvarába, a honnan valószínűleg egy nyitva felejtett ablakon át a folyosóra jutott. Átkulcs segítségével fölnyitotta dr. Jászay Rezső igazgató irodájának ajtaját s bent lázasan fogott kutatásához. Ugyancsak beleizzadhatott a nagy munkába, míg a papirokkal, könyvekkel telt íróasztalt és szekrényeket átkutatta. Nem volt elzárva egy sem, kivéve egy fiókot, hol a gimnázium pecsétjeit őrzik. Ezt valami éles szerszámmal feltörte. Szörnyű csalódás érte mindenütt. Végre beleunva a sikertelen munkába, eltávozott, anélkül, hogy valamit elvitt volna. Az esetről értesítették a rendőrséget, a hol a nyomozást megindították.

* **Siremlék leleplezés.** Dr. Bacsoni Lajos volt főiskolai tanár siremlékét 24-én délután leplezik le. A rendezőség erre a következő meghívót adta ki: Dr. Bacsoni Lajos volt főiskolai tanárnak közadakozásból állított siremléke a főiskolai kántus ének és rövid beszéd mellett f. hó 24-én délután egybegyűjtve 7 órakor fog bemutatni. A sir a Cegléd-utcai temetőben van a fűtmentén, a oszsházon kissé túl, jobbra. A kegyelet ünnepre az érdeklődőket tisztelettel meghívja Debrecen, 1905. május 23. a rendezőség.

* **Tegnap halottak.** Az anyakönyvi hivatalhoz tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Fazekas István ref. 66 éves, Vajna Béla ág. ev. 16 éves, Galgóczy József ref. 10 hónapos, Labonc Lajos ref. 8 hónapos, Nagy Erzsébet ref. 7 hónapos, özv. Kulcsár Imréné ref. 21 éves, Jámor István ref. 69 éves és Lada Juliánna ref. 7 hónapos.

* **A kitiltott leány.** Sokszor és sokat beszélgetett magáról Zilah Mari, aki ravaszul kieszt csalások miatt hirhede lett. Büntették is nyakrafőre s Zilah Mari állandó lakója lett a rendőrség börtönének. Kitiltották, eltoloncolták, mind ez nem ért semmit. Zilah Mari újra visszatért. Egyszer aztán ez is elmaradt. Hónapok teltek és csudák csudája Zilah Marit senki sem látta. A rendőrségen már azt hitték, hogy végleg

megszabadultak tőle. Dehogy, Zilah Marit egy évi távollét után tegnap ismét elfogták. A börtön falai közt Debreczen csavargói üdvözölték a rég látott kollégájukat.

* **A „Petőfi Dalkör“ t. működő tagjait értesitem,** hogy a gyakorló órák a legnagyobb betegsége miatt, további intézkedésig szünetelnek. Borus Béla, II. alelnök.

* **Részletes sztrájk.** A butorasztalos munkások egyrésze, azok, a kik Schwartz Vilmos butorgyárában dolgoznak, ismét sztrájkba léptek. Tudvalevőleg a mult alkalommal megkezdték a munkát, mert a munkaadók megígérték kérelmük teljesítését. A munkaadók közül csak Schwartz Vilmos utasította el a munkások kérelmét, amiért ezek ismét beszüntették a munkát. Tegnap ezt a rendőrfőkapitánysághoz be is jelentették. A sztrájkolók összesen tizenketten vannak s tanyájuk a Margit-fürdő jégpályája.

* **Meglőtt majoros.** Lapunk vasárnapi számában megírtuk Tóth Sándor majoros szomorú esetét, a kit egy (multkor tévesen vadorzónak írt) vadór meglőtt. Tóth Sándor azóta reménytelen állapotban fekszik a kórházban, a hol tegnap Hoffmann vizsgálóbíró is kihallgatta.

* **Veszedelemes fogadtatás.** Tegnap délután Sternberg Gyula Miklós-utcai lakosnak dolga akadt a Hatvan-utcaán a Bignió-féle házban. Alig lépett az udvarra, egy kutya rontott rá. A dühös állat letépte ruháját s lábát több helyen megharapta. A harapós kutya gazdája ellen megindítják az eljárást.

* **Elfogott tolvaj.** Mint a jó kutya, úgy járt Pintér János a Török Gábor aprójószággal telt udvarára, a honnan természetesen üresen soha se távozott. A hivatalan vendéget tegnap sikerült lefűlelni. Nehány pár tyukot akart elszállítani, miután már a tejszékelyeket alaposan megdézsmálta. Pintér János ismert alak a rendőrség előtt. Csak nemrég szabadult a börtönből, a hol betöréses lopásért egy évet ült.

* **A Székely-társaság koszoruja a Csokonai-szobron.** A debreceni Székely-társaság is szép koszorút helyezett a Csokonai-szoborra, nem vasárnap, az országos koszoruzás rendjén, hanem hétfőn reggel szép csöndben Lestyán Adorján tette le a koszorút. E koszorúval a Székely-társaság első sorban a nagy költő iránti kegyeletét róttá le, de bizonyára volt benne elismerés a százados emlékünnap iránt, amelynek keretébe föl volt véve a székely lakodalom is.

* **Czigányok gyanu alatt.** Érdekes tárgyatól fosztotta meg Óser Mártonnét egy besurranó tolvaj. A Kápolnási-utca 2. szám alatti levő lakása udvarán ugyanis szállítás végett egy 10 korona értékű nagykendőt terített ki, mely onnan nyomtalanul eltűnt. A rendőrség kóbor cigányokat gyanúsít.

* **Talált tárgyak.** Az I-ső kerületi kapitányságon a következő talált tárgyak vannak: Két börtárca kisebb összeg pénznel, egy börtárca nagyobb összeg pénznel és egy ezüst karperec. Kellő igazolás mellett ott átvethetők.

* **Uj faldíszek és etagerok, fényképek, tükrök, szabadíszek s mindenféle alkalmi ajándéktárgyakból igen olcsó újdonságok érkeztek Mentze Henrik újdonságok áruházába.**

* **Valódi angol zefir bluz-kelmék darabja 3, 3-60, 5-40, mérték után készítve 7, 8 és 10 korona Barthanál.**

* **Törlesztéses pénzkiosonőket jelzálogra, sőt 2 kezes mellett személyhitelre is a 30 pénzintézet közül legolcsóbb helyről gyorsan kieszközöl. Több tartozásokat földbirtokra, bérházra 3 és fél, 4 százalékos kamatu kölcsönre átkonvertál Rácz Béla bankirodája Debrecen, Csapó-u. 12. sz. a.**

* **Harisnya-kiállítás és vásár megnyílt Bartha Istéri üzletében.**

* **Legujabb női ruhaszövetek és blous kelmék nagy választékban kaphatók Asztalos József cégnél Kossuth-utca 4. sz.**

* **Használja a híres Hajdúházi pedrót. 1 doboz 50 fillér. Kapható Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utca 8. sz. „Aranyegyszaru“ gyógyszerészertár.**

* **Specialista férfi-, nő- és gyermekszalmakalapokban Fekete Jakab férfidivat-kereskedő, Debrecen.**

* **Legujabb verseny tölthető zseb-tollnyél, leg-egyszerűbb kezeléssel, minden tollhoz alkalmas, jótállás mellett, darabja 1 korona 60 fillér, Pongrácz Géza papirkereskedésében.**

* **Napernyő-különlegességek nagy választékban legolcsóbban kaphatók Barthanál.**

* **Legszebb angol zephir ingblousok kaphatók Feketénél.**

Váltóhamisító asszony.

A háztulajdonosnő büne.

Debrecen, május 23.

(Saját tudósítónktól.) A mohó pénzvágy, mely sok embernek ásta meg már a sírját, romlását okozta Varga Istvánné született Konez Juliánának is. A boldogtalan asszony jó módban élt. Rakovszki-utcaán háza van s ha nem is duskál a vagonban, de szükségét sem szenvedett. A pénz ördöge azonban hatalmába kerítette.

Allítása szerint rossz sorsa összehozta egy Makai Györgyné nevű szülésznővel, aki a hiszékeny asszonyt a rendőrség előtt tett vallomása szerint rábirta, hogy mások nevére váltót hamisítson, melyeket le is számított. A pénzt együtt költötték el s most mikor bűnük napvilágra jött, cserben hagyta áldozatát.

Három váltót hamisítottak. Ezek közül kettőt a Közgazdasági bank le is számított. A harmadiknál rajta vesztett s a rendőrség kezeibe került.

Tegnap délelőtt fél 11 órakor a Közgazdasági bankban megjelent Varga Istvánné Rakovszki-utca 5. szám alatti lakos és a bank tisztviselőjének egy váltót nyújtott át leszámítás végett. A váltó százötven koronáról szólt, melyen Balogh József Eötvös-utca 69. sz. alatti lakos háztulajdonos, mint elfogadó szerepelt, felesége, valamint Jóna János szintén Eötvös-utcai lakos háztulajdonos és neje, mint kezesek.

A közgazdasági bank a váltót átvette, de nem számította le, hanem a helyett értesítette a rendőrséget, a honnan Mile Pál rendőrfogalmazó sietett a helyszínére. A közgazdasági bank tudta, hogy a váltó hamis, azért értesítette a rendőrséget. Vargáné megjelenésére régen vártak, hogy elfoghassák. Ez az asszony már két ízben járt náluk, mindannyiszor váltót nyújtott be, melyeken ugyanezek voltak aláírva. Az első váltó áprilisban kelt és kétszáz koronáról szólt, a másikat május 10-én számítottatta le.

A gyakori váltóforgalom gyanút keltett a bankban s kérdést intéztek a váltón sze-

Kellner és Witt új részletüzlete csapó-u. 22. sz. megnyílt! Nagy választék! Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

Angol zephir divat ingek készen és mérték szerint 2 forinttól feljebb. Fekete Jakab kalapüzletében.

repló aláírókhoz, a kik mindannyian kijelentették, hogy a váltó hamis s a ki azt beküldte, közönséges csaló.

A banknál sejtették, hogy az eddigi siker újabb kísérletre fogja csábítani a csalót s nemsokára ismét felfogja hamis váltójával a bankot keresni. Akkor leleplezhetik. A következmények mutatják, hogy jól számítottak. Vargáné belement a maga által készített csapdába.

A váltóhamisító asszonyt elfogatása után nyomban a rendőrségre kísérték és kihallgatták.

Vargáné szinte vallomást tett. Beismerte, hogy a váltókat ő vitte a bankba s hogy a pénz is ő vette fel. A váltón szereplő neveket azonban nem ő írta alá. Azokat egy Makai Györgyné Csillag-utca 34. szám alatt lakó szülész nő írta. Különben az egésznek ő az értelmi szerzője, aki őt egy izben téval is leitatta. Ez az asszony annyira hatalmába kerítette, hogy befolyása alól nem tudott menekülni. Elkövette az első hibát, melyet gyorsan követett a többi.

Vallomása alapján a rendőrség kihallgatta Makai Györgynét is. A szülész nő azonban mindent tagad. A rendőrségen eszközölt próbairások — azonban úgy látszik — megcáfolják állítását.

A rendőrség délután befejezte a vizsgálatot s a felvett jegyzőkönyvet sürgősen áttette a kir. ügyészséghez.

TÁVIRATOK.

A kecskeméti Kossuth-szobor.

Kecskemét, május 22. A kecskeméti Kossuth-szobor leleplezésének határidejéül augusztus 25-ikét állapították meg.

Burián Bécsben.

Bécs, május 22. Burián közös pénzügyminiszter ma reggel Budapestre ideérkezett. Ő felsége Buriánt fél tizenkettőkor külön kihallgatáson fogadta. Burián beszámolt budapesti utjának eredményeiről és javaslatot tett gróf Andrássy Gyula fogadtatása iránt.

Képviselőválasztás Ujvidéken.

Ujvidék, május 22. Ujvidéken tegnap ejtették meg a képviselőválasztást. Jelöltek voltak: Musitzky Döme néppárti és gróf Teleky Arisztid Kossuth-párti. A választás eredménye az lett, hogy Musitzky 659, gróf Teleky pedig 990 szavazatot kapott. E szerint gróf Teleky Arisztid 331 szavazattal többséggel képviselőnek megválasztott.

Emléktábla Kossuth szülőházán.

Budapest, május 22. A Kossuth-párt mai ülésében elhatározta, hogy Kossuth Lajos monoki szülőházát emléktáblával jelöli meg.

A német császárné balesete.

Berlin, május 22. Vilmos német császár neje: Viktoria Augusztia a lépcsőről leesett és súlyos sérüléseket szenvedett.

A politikai helyzet.

Andrássy miniszterelnökjelölt.

— Éjjeli távirat. —

Budapest, május 22.

(Saját tudósítónktól.) Az ellenzéki vezérő-bizottság ma d. u. 4 órakor gyűlést tartott, amelyen csak Justh Gyula, Gullner Gyula és Komjáthy Béla nem voltak jelen. A bizottság Andrássy Gyula gróftól megbizta, hogy a koalíciós felirat alapján dolgozzon ki olyan pro-

grammot, amelynek alapján kabinet alakítható s erről tegyen jelentést a királynak.

Ezután elhatározták, hogy a megtorló bizottságot értesítik, — hogy a december 13-iki eseményekért való elégtételadás ügyétől egyelőre álljon el, miután az a királyt a mostani válságos helyzetben kellemetlenül érintené s miután fontosabb teendők várják a megoldást.

Bécsből jelentik: Andrássy Gyula gróf ma értesítést kapott a kabinetirodától, hogy válaszoljon, mikor hajlandó kihallgatásra jelentkezni a királynál. Andrássy Gyula már holnap Bécsbe utazik s kihallgatásra jelentkezik.

A függetlenségi Kossuth párt nagygyűlést tartott, a melyen Kossuth elnökölt. Beszámolt a Burián küldetéséről, hangsúlyozva, hogy Burián nem mint közös miniszter, hanem mint a király megbízott embere járt Budapesten, aki kijelentette, hogy a koalíciós program nagyon kedvező hatást keltett a királynál s hajlandó annak értelmében kormányt kinevezni. Belátta ugyanis, hogy a többségi pártokból kell kormányt alakítani.

A párt Andrássy Gyulát kívánja megbízni azzal, hogy ilyen alapon kormányprogramot készítsen s azt mutassa be a királynak. Olyan legyen ez a program, a mely az egyesült ellenzék felirat program-pontjait a maguk teljességében magába foglalja. Ezt az esetben támogatja a Kossuth-párt is, — bár ugyan a Kossuth-párt elveit nem mindent foglalja a koalíciós felirat. — De mégis nagy haladást képez. — Andrássy Gyulát ajánlják homo publikuszul, miután Andrássy a függetlenségi párt elveit jól ismeri, éppen ezért a párt megbizik benne. Már maga az, hogy Andrássy kabinetalakítása szóba jött, kedvező pozitívum.

A néppárt és az ujpárt ma szintén ülést tartott és hozzájárult Andrássy Gyula kiküldetéséhez.

Ebből látszik, hogy Andrássy Gyula miniszterelnöksége most már komoly dolog s kinevezése legalább is közel áll a megvalósuláshoz.

HIREK.

Éjjeli posta.

A deési mandátum. (Éjjeli express tudósítás.) A Kuria választási tanácsa ma Vavrik Béla elnöklete alatt elrendelte a vizsgálatot báró Dániel Tibor mandátuma ellen beadott petíció ügyében. Elrendelte a vizsgálatot: vajjon báró Dániel megválasztott képviselő a választást megelőző napon a választókat megvendégelte-e? A vizsgálatot a kolozsvári táblát bízták meg.

Scharf József temetése. (Éjjeli express tudósítás.) A rákoskeresztúri zsidó temetőben, vasárnap délután fél három órakor temették el a tisztaeszlári per hőst, Scharf Józsefet. Temetése egyszerű és szegé-

nyes volt. Csak néhány vidéki rokona és egy-két közeli ismerőse jelent meg a végső tisztességén. A sirnál Weisz Mór rabbi mondott beszédet, Majd Goldberger Simon tanár beszélt a tisztaeszlári pőről és az elhunyt templomszolga sok szenvedéséről. Az elhunyt fia, Scharf Mérie, aki most Amszterdamban van, nem jött haza atyja temetésére.

A Hámor család.

(Folytatás.)

— Megtudnád tenni?

— En? En, aki úgy szeretek, aki tudom, aki érzem, hogy ezen a világon rám nézve mi sem ér mintsem, csak egy, csak egyetlen egy, a Tibor szerelme. Azonkívül a vagyor, a jólét értéktelen semmi.

— Ha ez elhatározásod, akkor belátom, ezzel segíthetsz a sziveden. Ez az egyetlen mód. Egyebekben te tudod, mi gyógyítja meg a szivedet s jól teszed, ha meggyógyítod.

Semmi sem természetesebb tehát, mint az, hogy a Marinkainé szavai csak növelték Irénben az elhatározást s megerősítették szívét az eshetőségekre. Amikor hazamentek, Hámor és Hámorné együtt voltak. Irén kedvezőnek találta a helyzetet, hogy ügyét szóvá tegye. Végre is nem volt vesztegetni való ideje. Az a hét, amely az esküvőig még rendelkezésére állott, rövid volt.

Hámorné szelíden megsimogatta hazaérkező szép leányát s mert szokatlan derűnek látta, bátorságot vett arra is, hogy a házasságról beszéljen vele.

— Talán válogattál valami szép dolgot magadnak a kirakatokban?

— Nem!

— Pedig szívesen megvenné kedves apád.

— Miért?

— Ha tetszenék neked. Miért ne? Van jó módunk hozzá s gazdagon akarunk elbocsátani.

— Hová?

— Nos hát az új életre, a férjeddél.

(Folyt. köv.)

Már rendszeresen kapható

Uradalmi vaj

1 kiló 1 frt. 20 krért,

Gyenge Májusi lipői

turó 1 kiló 80 krért

mindennap friss minőségben.

Tisztelettel

Deutsch Lajos,

Piacz-utca 38.

NYITOTT stélázsit, pudlit és jégsczkrényt megvételre keresek. Schwarz Bernát, Petőfi-tér 2.

ÜGYES varróleány férfi-mellényszabóságnál felvétetik. Végh László szabó m., Lamprecht-palota.

Uj asztalos műhely.

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, hogy

Mester-u. 12. sz. alatt műasztalos műhelyt

nyitottam, ahol minden e szakba vágó munkát, u. m.: izléses és modern butor-, épület és boltberendezéseket a legszolidabb áron, továbbá a legújabb stíli rajzokkal és külföldi famintákkal szolgálók t megrendelőmnek.

Műhelyemben kszült munkákért felelősséget vállalok.

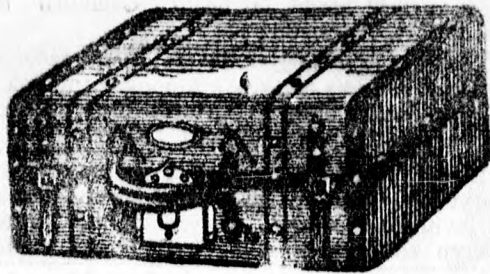
A fővárosban huzamosabb időn át szerzet tapasztalataim biztosítékot nyújtanak arra, hogy t megrendelőimnek a legegyszerűbbtől a legművésziessé munkákkal szolgálhatok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel.

Horváth József mű asztalos.

Nádudvary Lajos

Vászon kézmű és rövid áru üzletében Piac-u. 28 sz. a legolcsóbb szabot ár mellett beszerezhetők, ágy és asztal terítők, csipkefügönyök, csikos roletta vásznak, paplanok, matrác grádlik, flu ruhákra való mosó cérna szövetek, Cosmanoti kartonok, batiztok, delainek, damast asztal neműek és a legjobb minőségű vásznak, — chiffonok fehérneműekre.

Úti bőröndök, láda ferek, kézi táskák, berendezett uti készletek, mindennemű utazási cikkek és tennisz felszerelések

nagy választékban olcsó árakon —

BORSOS KATÁNÁL,

Debreczen, Városháza,

Megérkeztek

a tavaszi idényre a legújabb Női divatszövetek, Gyapjú és bordúros Delainek, 50 krtól feljebb, Blouse selymek, /atos ruhadíszek, Csipkék, szalagok és bélésárúk

Szabó Lajos fiai czégnél

Debreczen, Rózsatér.

Rendkívüli árak!!

Gyári raktár??

a legújabb

Fekete, színes és

Csipke napernyőkből

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Kossuth-utca 5.

A nálunk vásárolt

Ernyőket,

ha netalán azok

egy éven belül

elszakadnának teljesen

díjmentesen huzatjuk által.

Feltűnő olcsó árak!

Mindenkit érdekel!!

hogyan

megvettük a Kiss Lajos-féle rőfös üzlet egész csődtömegét s az ottani helyiséből elszállítottuk

Az egész csődtömeg kiárusítását hétfőn kezdjük el

leltári becsértékben,

(félár) fizletünk mellett levő volt László könyvkereskedés helyiségében.

Wallerstein Fülöp fiai

Piac-utca, kistemplommal szemben.

Urafigyelem

Mielőtt ruha szükségletét beszerzi, saját érdekében cselekszik, hogyha hazai és külföldi szövet áruimat megtekinti és komoly bírálat alá veszi, a melyből

16 forinttól kezdve

és feljebb készítek remek szabású és kitűnő szakértelemmel kidolgozott férfi öltönyöket vagy felöltőket,

Klein Adolf,

angol uri szabó Budapestről, üzlethelyiség Piac-utca 66. szám.

Kivánatra házhöz mintával szolgálunk.

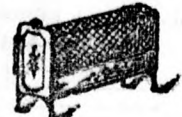

Tóth Gyula

vaskereskedő

Debreczen, Piac-utca 20 és 27 szám

Ajánl legjobban minőségben a tavaszi idényre kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; Kerti vasbutorok, gyermek kosok, fürdőkádak, jég szekrények, vas és rézbutorok, peronospora és kerti fecskendők minden vas és faiparhoz való szerszámok, tüskés kerítés húzalok építkezésekhez vasgerendák, vas, porcellán kályhák, utóbbiakhoz multiplicátor (hőfejlesztő) betétek. — legolcsóbb bevásárlási forrás.

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA, HATSEK LAJOS SZAB.

Gyár: NYERGES-UJFALU.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tetőfedőanyag

ETERNIT-MŰVEK KÉPVISELETE ÉS RAKTÁRA LUKÁCS VILMOSNÁL DEBRECZEN, HATVAN-UTOZA 5. SZ.

Elsőrangú referenciák. Jótállás. Évi gyártás 1500 koszirakomány. Kérjen ismertetést.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér. vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan választunk, ha a szükséges postabélyeg be-
küldöttik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Ajánlat.

PENZKÖLCSÖN. Törlesztési kölcsönöket föld-
birtokra, házakra, négyes kamat mellett, drága
kamatú kölcsönöket olcsó kamatra átcsereztet,
terményárakat beraktározat s azokra előleget
folyósítat, továbbá tisztviselőknél fizetés le-
teltára nagyobb kölcsönt megszavaztat kezes
nélkül is Héry bankiródjára, Debrecen, Egy-
ház-tér 3 sz. Nagytemplom mellett. Telefon 409.

NAGY SZÉP krumpli 4 frt. mázsája. Péterfia-
u. 42. sz.

REGI ÚJSÁGPAPÍR különként kapható a kiadó
hivatalban.

HÁZILAG készített TEA-VAJ, naponta friss,
1 kiló 1 frt 20 kr. 1 kiló törmelék-csokoládé
90 kr. Valódi kisüsti barack 1 liter 1 frt 20 kr.
1 dob. linoleum 65 kr. Jégbe hűtött aludt tej
1 üveg 4 kr. állandóan kapható Merklé Ferenc
nél, Fűvész-kert-u. 14. Telefon 374.

HÖLGYEK tanácsot és segítyt nyernek, szülés
esetén felvételnek, a legnagyobb titoktartás
mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél.
Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Czim
a kiadóban.

ÚJ RESZLETÜZLET csapó-u. 22. megnyílt és
ajánl vászon, kanavász, kész férfiruha, szőve
és mosóárakat stb. nagyválasztékban a leg-
olcsóbb árak mellett.

SZÁRNYAS ÁLLATOKAT élve és leölve ár-
sítók különként is tisztán kezelve keresz-
tények részére. Inyencz különlegességek kap-
hatók és megrendelhetők Ozsváth Ferencz,
Szécsényi-u. 6.

BUTORÓZOTT szoba. kertre nyíló, külön bejá-
rattal magányos hölgy, vagy ur részére
azonnal kiadó. Kossuth-u. 61 sz.

URADALMI TEA VAJ naponta friss érkezésű
1 frt. 20 kr. kilója **KERTÉSZ SÁNDOR** fű-
szer és esemege nagykereskedésében, Kos-
suth és Bathányi-utca sarkán.

SZABNI TANITÓK 10 koronáért. Cim a kiadó
hivatalban.

SZECSKAVÁGÓ járgánnyal lőerőre berendezve
szalmát, zsúppot és bármiféle takarmányt gyors-
an és rövid idő alatt levág, jutányos árért.
Eötvös-utca 66. szám alatt. Ugyanott a szecska
kis és nagy mennyiségben kapható jutányosan,

JÓ HÁZI koszt kapható, kihordós vagy bent
kosztolás Arany János-u. 33. sz., a hereszt-
épületben.

Villamosesengők, telefonok
villámhárítók berendezések
minden terjedelemben, ja-
vitását és évi gondozását
legjutányosabban és jótál-
lás mellett eszközli **Föld-
vári L.** debreceni első
Elektrotechnikai vállalata
Kossuth-utca 1. szám, (az
udvarban.) Villamos fel-
szerelések, zseb-lámpák,

kerékpár és alkatrészek raktára. Képes ár-
jegyzék ingyen. Telefon szám 168.

VARGAFA kapható, úgy szinte mindenféle
tűzifa **HEGEDÜS EMIL** faraktárába, valamint
tölgyfaszőlőkaró tölgyfadeszka és válogatott
szerszámfa, iroda Miklós-utca 7.

A FÖTÉR legjobb helyén egy üzlethelyiség
kiadó. Értekezhetni lehet Katz Herman cégnél,
Piac-u. 43 sz.

JÁMBOR ZSIGMOND kárpitósna új lakása
Csapó-u. 75 sz. alatt van, a nagyérdemű kö-
zönség becses pártfogását kéri.

MIKLÓS-UTCÁN hét nagy szoba mellékhelyi-
ségekből, öt pincéből álló kettőre osztható
modern parkettás lakás november 1-re kiadó.
Értekezhetni Miklós-utca 33.

KÉT UTCZAI szoba előszobával butorozva,
vagy anélkül kiadó, 50 hecto sestakerti bor
eladó, Kossuth-u. 65.

FAJTISZTA Fox-Terrier ebek (sima szőrűek)
patkány és róka irtásra kitünők kaphatók és
előjegyzéseket elfogad „Hortobágy” Kennel
Debrecen, II. j. Hgmokkert 180 sz.

MIKLÓSNÉ és **TÁRSA** bőrönd (koffer) gyára,
nagyüzem mellett. Elfogad megrendeléseket
és javításokat állandó nagyraktár saját gyárt-
mányu kofferekben a legolcsóbb árak mellett.

A T. BORFOGYASZTÓ KÖZÖNSÉG szives
figyelmét felhívom, hogy egy székelyhidi bor-
termelőtől nagyobb mennyiségű bort sikerült
megvennem s ezáltal azon kellemes helyzetben
vagyok, hogy egy liter érmelléki bort 26 kr-ért
szolgáltatok. Fél literenként is kapható. —
Tisztelettel Bán Kálmáni Debrecen, Egyház-
tér 15. szám. (A Osokonai-kerttel szemben.)

Eladás.

FÜSZER-ÜZLETI berendezés jó állapotban
teljesen felszerelve eladó. Cim a kiadóban.

EGY SZÉP NYARALÓ a Sesta-kertben, modern
új épület, tágas terasszal, borpincével 670
négyzetföldi beültetett jó részt nemes faju szől-
lővel, jó vízi szivattyus kuttal eladó. Cim a
kiadóhivatalban.

JÓ KARBAN levő Singer varrógép eladó.
Morgó-u. 19. sz.

JÓ FORGALMU hentes üzlet, berendezéssel
eladó. Arpad-tér 39 sz. Értekezhetni Mester
utca 10 sz.

KÉTSZER lehozott 100 hektó elsőrendű homoki
fajbor Ujlettán eladó, értekezhetni, Vendég-u.
3-ik sz. alatt.

A NAGY HEGYESSÉN 45 hold föld gazdasági
épületekkel eladó. A vigkedvő-mihály-utcán
57 számú ház eladó. Az újföldön 10 hold föld
a szövetkezett szőlőteleppel szemben eladó. A
bákon 17 hold kaszáló eladó. Értekezni a
Veres örökösökkel: Hajnal-utca 23. szám.

BOLTBERENDEZÉS és szoba butorok olcsón
eladók. Cim a kiadóban.

60 HOLDAS tagbirtok jutányos árban eladó
Nagy-Kállóban, értekezhetni Varga Károlylyal
Csapó-utca 77.

ÖT DARAB SZELED daru eladó. Egy bolt
helyiség kiadó. Cim a kiadóban.

AZ ÚJ MORICZ-TELEP 77-es számú ház eladó.
Értekezhetni: Berta malomnál Hampel Józseffel.

Kereslet.

HELYI képes levelezőlapok, legújabb felvéte-
lek, 100 drb. 90 kr. Harmathy Pál antiqua-
riumában. Telefon 374.

TANULÓ és **VARRÓ** leányok azonnali fizetés
mellett felvételnek. Goldstein Karolin Piac-
utca 42.

ELŐKELŐ családból származó Bonne keresztetik
egy két éves leányka nevelésére. Cim e lap
kiadóhivatalában.

HÁZMESTER gyermektelen keresztetik. Teleki-
utca 18.

EGY VARRÓLÁNY felvétetik. Bercsényi-u. 55.

EGY FIU TANULÓNAK felvétetik Krausz
Kálmán badogos és villanyosengő készítőnél,
Hatvan-utca 2. sz.

BICZIKLIT jókarban sürgősen megvételre ke-
resetek. Széchenyi-u. 44.

KERESEK 2-3 hold lucernást, közel a város-
hoz nyári haszonra. Báthory Sándor Mester
u. 3 sz.

KERESEK Osapókerében Mőrio telepen, Patay
telepen 2 szobás lakást.

A Telegdy sziksós fürdő megnyílt.

Vasár és ünnepnapokon már
este hazatérő fürdő vonat is köz-
lekedik.

Minden faj **Szőnyegok**, szövet,
ospipke és applicált függönyök és stérok
valamint ajtó és ablakra való és
nyári függönyök, applicált és him-
zett posztó, plüs és selyem asztal
és ágyterítők.

Szines jó mosó női ruha. blouse
és férfinag szövetek, tennis flanellek.

Divatos női és férfi harisnyák és
Zsebkendők, Batist fehérnemű, fürdő-
köpöny

Kardos László

üzletében,
Debrecen, Kossuth-utca 9. szám.

**Legmegbízhatóbb és legjobb
minőségű
szobapadló és kerti bútor-
lakkok,**

valamint For- és olajba tört
festékek, egyedüli beszerzési
forrása

Térei J. utóda cégnél.

Kizárólag festék és zsiradék nagy
kereskedés.

Debrecen, Hatvan-utca 13. szám.

3 mtr. zephr egy blonsra, 50, 65, 75, 95 kr.
3 mtr. granadin „ „ 90 kr.
Angol zephr ing blouzekra 36-tól 70 krajc.

Külön kézimunka osztályában

Tálcza kendők előrajzolva 3 krtól.
Futók miltók „ 33 krtól.
Kézett congré munkák 135 krtól kezdve.

Benyáts Emil

Debrecen, Tiszapalota.
Előnyomda, és választékban.

Beteg?

Biztos jó sikerrel használhatja a Havasi
egészségi labdacokat, a következő bajoknál:
gyomorfájás, rossz emésztés, étvágytalanság, epebántal-
mak, szédülés, vérszegénység, idegesség stb.-nél. I nagy
doboz ára 2 kor. 40 fill. Kapható a főraktár-
ban Franki Antal gyógyszerárában, Szegeden. Szt.
György-tér 3. Debrecenben Grósz Nagy Ferenc gyógy-
szereznél (Dr. Rothschildnek V. Emil utóda) Kossuth-
utca. Arany egyszázn gyógyszerár.